

23 лютого - День захисника Вітчизни!

Шановні чоловіки!

23 лютого в Україні святкують День захисника Вітчизни. Цього дня ми вшануємо всіх, хто причетний до цього високого звання: і сивочолих, увінчаних нагородами фронтовиків, які вели смертельний двобій із фашизмом, і тих, хто брав участь у так званих локальних воєнних конфліктах, миротворчій діяльності, і тих молодих юнаків, які лише нещодавно одягли військову форму, і загалом, мужніх представників сильної половини людства.

Вітаємо вас зі святом, бажаємо мирного неба, міцного здоров'я, щастя, родинного тепла, витримки і незламності духу!

Археологічні знахідки наших істориків в Ніжинському краєзнавчому музеї

Археологічні знахідки, знайдені на території нашого міста в останні роки, виставлені в історичному відділі Ніжинського краєзнавчого музею. Вони представляють не тільки науковий інтерес, а й насторожують громадськість.

історичному відділі.

Літописні джерела згадують Ніжин ще в 1078 році. Його давнє походження підтверджували і випадкові археологічні знахідки у XIX столітті, дослідження О.М.Лазаревського та М.М.Лілеєва. Археологічні експонати були представлені в Ніжинському окружному музеї, який функціонував з 1927 по 1934 роки при Ніжинському педінституті. Збирали їх і працівники теперішнього музею, зокрема історик Олександр Морозов, який відкрив більше десяти археологічних пам'яток. Він же і створив археологічну експозицію в

Про це розповіла на відкритті виставки її куратор, науковий співробітник Наталія Дмитренко – аспірантка Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя.

Тільки у 80-ті роки XX століття у нашому місті розпочалися систематичні археологічні дослідження Чернігівсько-Сіверською експедицією, керованою Юрієм Ситим. Саме вона підтвердила більше ніж тисячолітню історію Ніжина.

Багатовікові культурні шари вже перекопали і студенти-історики разом з викладачем Ніжинського університету імені Миколи Гоголя, керівником археологічного дослідницького центру в Ніжині Іваном Кедуном. Це вони представили на виставці давні знаряддя праці, підсвічники, гудзики, посуд, дитячі іграшки з бронзи, глини, металу. Навіть за фрагментами спеціаліст може визначити епоху, в яку вони створювалися. А сучасний мешканець побачить в них нашу історію.

Експонатів могло бути і більше, сказав Іван Кедун, якби всі забудовники дотримувалися Закону України про охорону історичних пам'яток. На жаль, вони часто звертаються за дозволом вже після того, як розкопали котлован і зіпсували давні шари ґрунту.

Здобутки археологів – ще одне підтвердження давнього походження міста, яке претендує на статус історико-культурного заповідника. Як учасники Асоціації стародавніх міст України ми сьогодні реставруємо історичні наземні споруди, говорив начальник управління культури виконкому Ніжинської міської ради Леонід Шаган, а треба, очевидно, дбати і про збереження археологічних пам'яток.

Надія Онищенко

КНИГА РОКУ

Колектив центральної міської бібліотеки імені Миколи Гоголя представив на конкурс "Краща книга року-2008" монографію професора Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя Григорія Самойленка «Николай Гоголь и Нежин».

Доктор філологічних наук, заслужений діяч науки і техніки, лауреат обласної літературної премії імені Михайла Коцюбинського, почесний громадянин Ніжина Григорій Самойленко на основі архівних, документальних, бібліографічних матеріалів розповів про сім років навчання Миколи Гоголя в Ніжинській гімназії вищих наук князя Безбородька. Автор знайомить читачів з вулицями, історичними будівлями, храмами, околицями, ярмарками, які проводилися в місті в часи Гоголя. Дитячі та юнацькі враження знайшли відображення в «Ревізорі», у «Мертвих душах» та в інших творах письменника.

Книга видана напередодні 200-річчя з дня народження Миколи Гоголя у Ніжинському видавництві «Аспект-Поліграф». Гарно ілюстрована фотографіями, малюнками, репродукціями картин, листівок.

Надія Онищенко

ЩЕ РАЗ ПРО «ЮНІСТЬ»

Юність, поети, таланти... Такі близькі за внутрішнім наповненням слова об'єдналися на творчому вечорі, нещодавно проведеному в кафе «Юність». Організатори мали на меті представити сучасну поезію (як її визначили – «постпостмодерну») у виконанні студентів вузу, а також познайомити гостей із творчим об'єднанням «СантиМетри», яке завітало до Ніжина в рамках свого турне містами України.

Але про все по порядку. Вечір складався із двох частин – так званої урочистої і фуршету. На перфоменс-паті (як назвали цей захід організатори) завітало досить багато гостей, в основному студенти, а також викладачі. Організатор і ведуча – студентка Оля Роляк – відрекомендувала кожного, хто виступав із своїми поезіями. Серед них були О.Є.Гадзінський, М.Савчук, Я.Гадзінський, Т.-М.Литвинюк, Ю.Працюк, «тріо» «Подих».

Головна тема віршів, які були презентовані на вечірці, – життя самих поетів. Невідомо, чи то життя таке, чи іншими словами важко передати зміст, але ненормативної лексики було хоч відбавляй (відзначився «Подих»). Але публіка реагувала бурхливо... Можливо, в такий спосіб поети ламають табу, що склалися в суспільстві, намагаються і не соромляться сказати те, що ми бачимо і чуємо кожного дня на вулиці. До уваги слухачів були представлені й діаметрально протилежні «епатажній» поезії (за лексичним оформленням) вірші молодого покоління поетів - зокрема поезія Юлі Працюк, Ярослава Гадзінського.

Виступ творчих «СантиМетрів» глядачі теж зустріли аплодисментами: відразу захопило оформлення їх виступу – переключаються канали телебачення і кожен учасник презентує свою інформацію (поетичну, звісно). Як ми дізналися, мета «СантиМетрів» – їздити країною, об'єднувати молодих і творчих людей. І, як зазначила одна із учасниць вечора, – просто для позитиву, радості, дружби.

Говорячи про враження, які приніс творчий вечір, потрібно сказати, що загалом сподобалося, але і тут є невеличкі нюанси. Так, організатор О.Роляк зазначила, що

задоволена тим, як пройшла вечірка, але хотілось би, щоб публіка була на вищому від теперішнього рівні готовності до сприймання.

Також удалось дізнатися думку О.Гадзінського, який очолює літературну студію. Він наголосив на двозначності поезії, слухачами якої ми стали: звичайно, ламати усталені рамки можна, але в розумних межах. Виразити те ж саме можна і літературною мовою, від цього поезія нічого не втратить, а навпаки – підніметься на вищий рівень сприйняття. До того ж, це стало так масово... «Дехто з тих, хто виступав сьогодні, не відвідує заняття літературної студії, але між ними є і справжні таланти; шлак опаде, а талант залишиться. На засіданнях літературної студії я завжди наголошую на потребі «переступати» через уживання ненормативної лексики», – зазначив Олександр Євгенович.

А ось думка учасниці Юлі Працюк: «Мені сподобалась організація, мета проекту. Я поважаю індивідуальність кожного, але завжди залишаюся на своїй позиції».

Не можна не погодитись із останнім твердженням: кожен має право на самовиявлення. Себе можна проявити в будь-чому, головне, як говорили наші предки, – «щоб душа лежала до справи». Чого і вам бажаю...

Підготувала Галина Чешко, студентка філологічного факультету

День пам'яті загиблих під Крутами

Шановні чоловіки!

Вшанувати пам'ять молодих українців, які загинули в бою під Крутами 91 рік тому, традиційно зібралися наші співвітчизники 29 січня 2009 року на станції Крути. В урочистостях взяли участь Президента України Віктор Ющенко, міністри молоді і спорту та оборони України, офіційні молодіжні організації, депутати, молодь і представники громадських організацій держави.

У вшануванні пам'яті загиблих під Крутами взяли участь лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів молодіжний хор «Світич» (художні керівники – заслужені діячі мистецтв України Людмила Шумська і Людмила Костенко) та студенти й викладачі університету.

Колонка “Транслятора”

Продовжуємо друкувати переклади відомих поезій, зроблені відомими перекладачами та викладачами і студентами факультету іноземних мов та інших факультетів НДУ імені Миколи Гоголя.

Співкерівники перекладацької студії «Транслятор» О.Жомнір та І.Харитонов

Т.Мур

*Oft in the stilly night,
Ere slumber's chain has bound me,
Fond memory brings the light
Of other days around me;*

*The smiles, the tears
The boyhood's years,
The word of love then spoken;
The eyes that shone,
Now dimm'd and done,
The cheerful hearts now broken.*

*Thus in the stilly night,
Ere slumber's chain has bound me,
Sad memory brings the light
Of other days around me.*

***

Т.Мур

Як часто у тиші нічній,
Як сном ще очі не зімкнуті,

Спливають в пам'яті моїй
Років щасливих дні забуті.

Усмішки й сльози
Тих юних літ,
Слова на самоті,
Та очі ті, що так палали,
Серця, що замовчали.

І ось тепер в тиші нічній,
Як сном ще очі не зімкнуті,
Спливають спогади журні,
Років щасливих дні забуті.

Переклала Катерина Бассак, 2007 р.

Т.Мур

***

Так часто у мовчазну ніч,
Доки кайдани сну ще не скували,
Зринають в пам'яті далекі дні, -
Щасливі дні, що відлунали;

Усмішки й сльози
Тих юних літ,
І наодинці сказані слова;
І блиск очей,
Що вже загас,
І стук сердець, яких уже нема.

І ось буває, в безшумну ніч,
Коли кайдани сну ще не скували,
Зринають спогади сумні
Про юні дні, що відлунали.

Переклала Юлія Коваленко, 2008 р.

Т.Мур

***

Как часто ночью, пока коснется
Сон утомленных моих очей,
Сожмется сердце и вспомнется
Веселье прежних, счастливых дней;

И смех и слезы
Тех юных лет,
Тот нежный шепот,
Очей тех свет,

И трепет сердца...–
Их больше нет!

И вот ночами, пока коснется
Сон утомленных моих очей,
Печалью тихой вдруг отзовется
Во мне веселье минувших дней ...

Переклав Иван Харитонов, 2007 р.

Т.Мур

***

Когда закат на небе отпылает,
Пред тем, как сон окутает меня,
Так часто снова в памяти всплывают
Забывшие былые времена.

Улыбки, слезы,
Юности года,
Слова, которые наедине звучали, –
Разбились счастливые сердца,
Угасли очи, что огнем пылали.

И вот так часто тихими ночами,
Пред тем, как овладеют мною сны,
Как теплый свет, мне душу озаряют
Тех лет ушедших сладостные дни.

Переклала Елена Майборода, 2007 р.

R.L.Stevenson

***

Whenever the moon and stars are set,
Whenever, the wind is high,
All night long in the dark and wet
A man goes riding by.
Late in the night when the fires are out,
Why does he gallop and gallop about?
Whenever the trees are crying
And ships are tossed at sea,
By on the highway, low and loud,
By at a gallop goes he.
By at a gallop he goes and then
By he comes back at a gallop again.

Р. Л. Стівенсон

***

У час як зорі заховались,
І місяць в хмарах заблукав,
В той час як всі вітри зірвались,
А землю морок обійняв, –
Промчався чорною стрілою,
Розрізав тишу і пільму
Наїзник на коні баскому –
Куди летить він і чому?

Ось небо сльози проливає,
Колише вітер кораблі –
Та знову навкруги лунає
Шалений цокіт у пільмі! –
Це знову вершник таємничий
З'явився на своїм коні!

Переклала Катерина Бассак, студентка, 2007 р.

Р.Л. Стивенсон

***

Хоть звезды за тучами, скрылась луна,
Хоть северный ветер суров, –
Всю бурную ночь, когда холод и мрак,
Мне слышится цокот подков.
Куда и зачем он летит в этой мгле,
Тот всадник на быстром, горячем коне?

И как бы ни гнулись от ветра дубы,
Иль спорились с бурей суда, –
Не может тот всадник покоя найти:
Он мчит то туда, то сюда!
Сквозь шторм он все мчится стремглав в этой тьме,
Тот всадник на быстром, как ветер, коне!

Переклала О.Гриценко, студентка, 2008 р.

Р.Л.Стивенсон

***

Когда деревья плачут,
И дождь шумит во тьме, –
Сквозь ночь галопом скачет
Наездник на коне.
Что ж ночью он, когда все спит,
Куда-то бешено летит?...
Когда за тучами луна,
И шторм на море мачты гнет,
Вновь слышим топот скакуна -
Он всадника назад несет!

Всю ніч кудато он летит,
Затем назад галопом мчит!

Переклав Іван Харитонов, 2007 р.

Підсумки конкурсів наукових досягнень

Традиційно після нового року в Ніжинському державному університеті підводяться підсумки конкурсів «Краща кафедра року», «Кращий науковець року», «Кращий молодий науковець року». Авторитетна комісія, яку очолює перший проректор П.М.Никоненко, у складі деканів та провідних науковців університету визначає переможців конкурсів за результатами наукової та науково-методичної роботи.

Краща кафедра року

За високі показники у науковій та науково-методичній роботі за підсумками 2008 року кращими кафедрами року в університеті визнано:

з гуманітарного напрямку

- I місце – кафедра історії України – 2239 балів;
- II місце – кафедра всесвітньої історії – 1685 балів;
- III місце – кафедра загальної та практичної психології – 1648 балів;

з природничого напрямку

- I місце – кафедра біології (секція ботаніки і екології) – 721 бал;
  - II місце – кафедра фізики – 661 бал;
  - III місце – кафедра прикладної математики – 651 бал.
- Переможці будуть відзначені преміями.

Кращий науковець року

За високі показники у науковій та науково-методичній роботі, вагомий внесок у розвиток фундаментальних та прикладних досліджень у 2008 році кращими науковцями визнано:

з природничих наук

- Мельничука Олександра Володимировича, доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків (283 б.) – I премія;
- Євсєєву Ольгу Вадимівну, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри фізичного виховання та валеології (162,3 б.) – II премія;
- Лисенка Геннадія Миколайовича, кандидата біологічних наук, доцента кафедри біології (160,4 б.) – II премія.
- Лукашову Ніну Іванівну, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри хімії (120 б.) – III премія;

з гуманітарних наук

- Бойка Олександра Дмитровича, доктора політичних наук, професора, ректора університету (1499,5 б.) – I премія;
- Коваленко Євгенію Іванівну, кандидата педагогічних наук, професора, завідувача кафедри

загальної та соціальної педагогіки і соціальної роботи (929,4 б.) – II премія;
Мицик Ларису Миколаївну, кандидата історичних наук, доцента, декана історико-юридичного факультету (790,4) – III премія;
Самійленка Григорія Васильовича, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри світової літератури та історії культури (741 бал) – III премія.

Молодий науковець року

За високі показники у науковій та науково-методичній роботі, вагомий внесок у розвиток фундаментальних та прикладних досліджень у 2008 році кращими молодими науковцями року університету визнано:

з гуманітарного напрямку

Потапенка Максима Васильовича, аспіранта кафедри історії України (367,8 б.) – I премія;
Луняка Євгена Миколайовича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України (304 б.) – II премія;
Лейберова Олексія Олеговича, старшого викладача кафедри всесвітньої історії (267,4 б.) – III премія;

з природничого напрямку

Головченко Олену Володимирівну, асистента кафедри вищої математики (109 б.) – I премія;
Євтушенко Альону Іванівну, аспірантку кафедри фізики (73 б.) – II премія;
Приплавко Світлану Олександрівну, кандидата сільськогосподарських наук, доцента кафедри біології (48 б.) – III премія.

Реалізація стратегії соціального партнерства в освіті

23 січня 2009 року в місті Бровари Київської області відбувся Міжобласний науково-методичний семінар викладачів іноземної мови «Шляхи формування в учнів позитивної мотивації до вивчення іноземних мов».

У Центрі порівняльних педагогічних досліджень нашого університету протягом тривалого часу досліджувалися моделі професійного розвитку вчителів у різних освітніх системах. Дослідження показало, що загальноосвітні процеси глобалізації, інтеграції, інтерналізації культурного життя людства, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій

зумовлюють
необхідність
партнерської
співпраці у всіх
сферах – бізнесі,
політиці, освіті.

Розглядаючи механізми
такого партнерства в
США, Нагач М.В.,
старший викладач
кафедри англійської
філології, описала
досвід шкіл

професійного розвитку, діяльність яких за своєю ідеологією має спрямовуватися на вирішення чотирьох основних завдань: 1) практичної підготовки студентів – майбутніх учителів через їх співпрацю з викладачами університету та шкільними вчителями; 2) дослідницької діяльності в освіті шляхом розробки, перевірки і поширення в системі освіти ефективних методик викладання; 3) професійного розвитку та підвищення кваліфікації працюючих вчителів; 4) сприяння підвищенню навчальних результатів учнів і якості шкільної й педагогічної освіти в цілому.

Маємо відзначити, що в нашій системі освіти, на різних етапах її розвитку, кожний з названих напрямів діяльності, так чи інакше, також досліджувався та було накопичено цікавий та ефективний досвід. Однак, деякі елементи цього досвіду втратили актуальність, деякі трансформувалися в інші форми, а деякі потребують реорганізації та удосконалення.

Співпраця вищого навчального закладу, який готує вчителів, та загальноосвітніх закладів, як традиційних, так й інноваційних, на нашу думку, має передбачати створення професійної спільноти через

- поєднання зусиль та ресурсів, спільне вироблення цілей та завдань діяльності, специфічних для кожного з закладів-партнерів;
- спільне обговорення сутності ключових компетентностей, якими мають оволодіти майбутні вчителі і механізму їх впровадження у зміст освіти та навчальний процес;
- відпрацювання та впровадження програм професійного розвитку в умовах школи;
- узгодження змісту професійно орієнтованих навчальних дисциплін та педагогічної практики, спільне проведення занять, семінарів, досліджень.

Названий семінар, який було проведено з ініціативи викладачів університету, за підтримки та участі вчителів гімназії № 16 міста Ніжина, управління освіти Ніжинської міської ради Чернігівської області на базі Броварської спеціалізованої школи I-III ступенів №5, з якою факультет іноземних мов університету має Угоду про співпрацю та досвід спільного вирішення різноманітних проблем, є одним з тих кроків, що спрямовані на формування саме такої спільноти.

Директор школи Федоренко П.М. охарактеризував навчально-виховну систему школи, познайомив учасників семінару з її навчально-матеріальною базою, описав підходи до формування контингенту вчителів та учнів.

Заступник директора з науково-методичної роботи з іноземних мов Думенко Л.Г., вчителі іноземних мов школи, більшість з яких є випускниками Ніжинського університету, розповіли про організацію проектної діяльності на уроках та в позакласний час, продемонстрували методичні розробки, навчальні комплекти, посібники, які дозволяють досягати високих результатів навчання іноземної мови, описали моделі застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання та шляхи формування інформаційної компетенції вчителів та учнів.

Під час круглого столу «Шляхи формування в учнів позитивної мотивації до вивчення іноземної мови», який провела декан факультету іноземних мов Тезікова С.В., учасники семінару познайомилися з технологією зворотнього зв'язку за допомогою спеціальних пристроїв «клікерів», що експериментально перевіряється в університеті в рамках проекту

з університетом штату Айова (США), обговорили проблеми спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов, обмінялись думками про планування та реалізацію спільних наукових проєктів, які дозволять відпрацьовувати сучасні технології навчання іноземних мов в загальноосвітніх школах та готувати майбутніх вчителів в університеті.

Керівник методичного об'єднання вчителів іноземної мови гімназії №16 Шамшуріна Є.С. та методист управління освіти Ніжинської міської ради Котлячкова О.В. запропонували познайомитися з системою роботи освітян Ніжина, відвідати заклади освіти та розглянути пропозиції щодо подальшого партнерства.

Заступник начальника управління освіти Броварської міської ради Теплюк Л.М. виразила надію на те, що даний захід є лише початком можливої багатосторонньої співпраці науковців університету, управлінців освіти та вчителів.

Світлана Тезікова, декан факультету іноземних мов

Світлій пам'яті моїх учителів присвячую

Пропонуємо вашій увазі спогади випускниці Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя 1955 року про непересічну особистість - В.Ю.Назарова та його колег з фізико-математичного факультету .

Володимир Юрійович Назаров, здається, ще зовсім недавно його називали живою легендою Ніжинського педагогічного університету. Сьогодні жива пам'ять про цю прекрасну людину, якої вже немає серед нас.

Вісімнадцятирічним у перші дні війни він пішов на фронт. За статистикою, з його однолітків війна залишила живими лише три відсотки, йому пощастило. Після великої Перемоги у військовій гімнастерці він сів за студентську парту, закінчив у 1949 році з відзнакою фізико-математичний факультет Ніжинського педагогічного І з того часу до останніх днів життя викладав тут математику.

Моє покоління пам'ятає Володимира Юрійовича молодим, красивим, як біля дошки, коли він з крейдою в руках розкривав перед нами красу і витонченість математичних доведень, вчив чути музику логічної гармонії всієї математики, так і на волейбольному майданчику: його влучним передачам м'яча не було рівних, до речі, впевнена, що і сьогодні рідко в якому вузі існує така демократична традиція, як тоді в Ніжині: теплими літніми вечорами навколо волейбольного майданчика поруч з легендарним білоколонним корпусом збиралися численні уболівальники, а грати у волейбол приходили ректор Марк Іванович Повод, викладачі різних кафедр, студенти.

Свята в інституті були як до традиційних дат календаря з урочистою частиною, великим концертом художньої самодіяльності, так і зовсім унікальні. На фізматі такими були дні, коли демонструвалась факультетська світлова газета, генератором ідеї якої, як і інших цікавих заходів, був наш парторг Володимир Юрійович. У аудиторію №13 набивалося вдвічі більше людей, ніж вона могла вмістити, у темряві на екрані (звичайному простирадлі, прикріпленому до дошки) не дуже потужний епідіаскоп (хто сьогодні знає, що це) проєктував малюнки, виконані кольоровими олівцями, кожний з яких викликав одноставний сміх і бурхливі оплески. Ось на екрані величезний шмат сала на двох

виделках стрімко виходить з навчального корпусу. Підпис-текст до кадра: «Студенти групи А фізиків скаржаться, що у них часто бувають пісні дні». Гумор у тому, що в цій групі навчався Володя Сало. Він був набагато старший від нас, у нього вже була сім'я, він часто їздив у свою Кобижчу, але всі сесії складав тільки на «відмінно».

Володимир Юрійович був першим куратором нашої групи (тоді ця посада називалась «агітатор»). Кожен четвер, коли він приходив до нас як агітатор, був справжнім святом: його розповіді про воєнні роки, про матір, яка чекала його і вірила, що він повернеться, про Волгу, яку під шаленим вогнем він перепливав у крижаній воді, про те, що і зараз часто бачить уві сні нескінченну колону червоноармійців, у якій він іде, – запам'яталися на все життя, це були уроки мужності, громадянського становлення для кожного з нас, взяті не з книг, а з вуст учасника цих подій.

Усе, що робив Володимир Юрійович, він робив з таким захопленням, такою досконалістю! Перш за все це стосується його лекцій, кожна з яких була святом натхнення, інтелекту, логіки, ерудиції математичної і загальнолюдської, гармонії форми і змісту, а головне – в кожному лекцію він вкладав душу, переконуючи слухачів, що це треба, просто необхідно знати! Даний Богом, успадкований від батьків артистизм став ще при житті легендою, яку ще недавно можна було побачити, почути в аудиторії, а сьогодні вона живе у спогадах випускників ніжинського фізмату, яких він навчав. З таким же захопленням він робив будь-яку роботу: фотографував і майстрував вітражі в квартирі, колекціонував марки і плавав з колегами на човнах від Новгорода-Сіверського вниз по Десні, возив студентів у Сталінград, писав свій родовід – історію династії славетних акторів.

Мені двічі пощастило проходити педагогічну практику під керівництвом В.Ю.Назарова. Кажу без перебільшення – пощастило, бо це була справжня школа педагогічного становлення, досвід якої я все життя використовувала як шкільний учитель, викладач вузу, керівник педагогічної практики студентів.

У нього ми навчилися цінувати книги з фаху. Саме тоді в багатьох із нас з'явилися перші книги, з яких пізніше виростили наші методичні бібліотеки. Пам'ятаю, з яким трепетом переписували ми математичні софізми з товстого зошита, які Володимир Юрійович зібрав з різних видань і власноруч переписав, оформивши, як книгу. У видавництві така книга з'явилась років тридцять потому.

В.Ю.Назаров не мав вченого ступеня, звання. Його наукові інтереси стосувалися методики викладання математики в середній школі. Він був серед перших у Союзі, хто порушив проблему введення у шкільний курс елементів вищої математики. Це була продиктована часом вимога до математичної підготовки школярів. Його методичний посібник «Елементи математичного аналізу в курсі алгебри середньої школи» вийшов у 1960 році, тоді як за шкільними програмами вивчення елементів вищої математики почалося на початку сімдесятих років. У різні роки ним були написані інші методичні посібники, його лебединою піснею став навчальний посібник для студентів «Елементи історії математики» (2002 р.), матеріали для якого він з любов'ю збирав багато років.

Науково-педагогічну лінію В.Ю.Назарова гідно продовжують його нащадки: дочка Олена Володимирівна – доктор біологічних наук, онук Євген – кандидат біологічних наук.

У далекі п'ятдесяті роки ВАК був у Москві, вчені ради із затвердження тем і захисту дисертацій – у Москві і Ленінграді, і ми, студенти, зовсім не переймалися титулами наших викладачів. Тоді ще не був поширений термін «педагогічна майстерність», але ми були

зпевнені, що навчають нас справжні майстри педагогічної справи Антон Матвійович Соломаха, Іван Олексійович Карханін, Михайло Семенович Кармінський, Лідія Миколаївна Волкова – старше покоління викладачів фізмату того часу, у спілкуванні з якими ми завжди відчували дистанцію віку і глибоку повагу за їхні знання, логічну стрункість лекцій, вимогливість на екзаменах, великим авторитетом користувались представники наступного покоління викладачів Федір Степанович Харлан, Андрій Степанович Одарич, В'ячеслав Максимович Савченко, Олена Іллівна Казакова, Афоній Григорович Михацький, Кулька, як ніжно називали його всі покоління студентів, бо у курсі фізики він виконував численні досліди з наелектризованими кульками, і сам, невеликий на зріст, був схожий на кульку.

Декан фізико-математичного факультету В'ячеслав Максимович Савченко швидкою ходою входив до аудиторії, несучи великий портфель, який ледь не ковзав по підлозі, і починав лекцію російською мовою з «розв'язання» якихось організаційних питань – у декана їх завжди вистачає: студент Х пропустив заняття, а студент V досі має академзаборгованість. Потім, переходячи на українську, починав вводити означення і доводити теореми, на дошці з'являлися рядки охайних записів та майстерно виконані рисунки. А у важкому портфелі були розписані ним партії для оркестру народних інструментів, яким він керував, на інститутських оглядах художньої самодіяльності цей оркестр із року в рік був переможцем.

Антон Матвійович Соломаха викладав у нас на першому курсі вищу алгебру. Одного разу на лекції він викликав мене до дошки. Довжелезна тринадцята аудиторія з вікнами десь у кінці, за партами, розташованими амфітеатром, біля сотні однокурсників, ще мало знайомих. Хвилювання підсилювалося ще і тим, що я, випускниця чернігівської школи з російською мовою викладання, ніколи не чула математики українською, тим більше не говорила. Вийшовши до дошки, я зрозуміла, що перед цією літньою людиною, для якої українська – єдина рідна з дитинства, я просто не маю права відповідати російською, і, сама від себе не чекаючи, добре відповіла українською. Це був перший у житті урок, з якого я винесла, що вибір мови спілкування - етична проблема.

У кожного покоління студентів свої кумири, пам'ятаймо їх, і тих, хто живий, і тих, хто відійшов у вічність.

Алла Рудник, випускниця фізико-математичного факультету Ніжинського педагогічного інституту 1955 року

Україна сильна - 2009

Поет Євген Юхниця та редакція газети «Все про бухгалтерський облік» оголошують серед творчої молоді конкурс соціальної реклами «Сильна Україна – 2009».
Знайомимо усіх зацікавлених з умовами проведення конкурсу.

Положення про конкурс соціальної реклами «Сильна Україна – 2009»

Загальні положення

Дане положення визначає порядок організації та проведення конкурсу «Сильна Україна – 2009». Конкурс ініційовано київським поетом **Євгеном Юхницею** та підтримано редакцією газети «*Все про бухгалтерський облік*».

Мета конкурсу:

- активізація творчої молоді, пошук молодих талантів і сприяння їхній самореалізації, творчому зростанню;
- формування у населення образу України як сильної держави з великим потенціалом і можливостями;
- формування у молоді патріотичних почуттів, любові до своєї сильної країни;
- популяризація образу українця як оптимістичної, цілеспрямованої, активної, сучасної особистості, яка живе повним життям. Завдання конкурсу:
- виявлення і підтримка творчої соціально активної молоді;
- надання можливості молоді творчо самовиражатися;
- створення цікавих робіт на тему «Україна – сильна»;
- популяризація робіт і їхніх авторів.

Терміни проведення конкурсу: роботи приймаються до 15.05.2009 року. Оголошення результатів конкурсу відбудеться 15.06.2009 року.

Учасники конкурсу:

- учасником конкурсу може бути кожна молода людина або група людей, якій не байдужа ідея сильної України та яка подасть роботу на конкурс до вказаного терміну.

Тематика конкурсу «Україна – сильна»

Конкурсні роботи повинні показувати Україну як сильну країну, викликати почуття піднесеності і заохочувати до активності (на кшталт: «ми все можемо»).

Конкурсні роботи мають висвітлювати такий образ України:

- країна, якою можна пишатися.

- країна, яка рухається до вершин.
- країна, в якій автор хоче жити сам і щоб жили його діти.

Конкурсні роботи мають висвітлювати такий образ українця:

- українець – яскрава особистість, яка може дозволити собі бути оригінальною;
- українець – освічена людина, яка має ціль у житті;
- українець – сучасна людина, яка має сміливість бути собою;
- українець – життєрадісна, оптимістична людина;
- українець – людина з активною життєвою позицією, якій не байдуже те, що відбувається в країні;
- українець – людина, яка робить все для того, щоб Батьківщина мала у світі славу великої, сильної держави;
- українець – людина, яка прагне до досягнень, воліє бути найкращою у своїй справі;
- українець – толерантний, він поважає інші нації і мови;
- українець – здоровий тілесно і духовно.

А також інші позитивні якості, які автори робіт будуть вважати притаманними сучасному, сильному українцю.

Обов'язково використовувати у кожній роботі образ дуба (стилізованого дерева, листка) як давнього символу сили, оптимізму, могутності України.

Конкурс проводиться у таких номінаціях:

1. Соціальний плакат.

Можна виконати у будь-яких графічних та фототехніках, а також за допомогою цифрових технологій.

2. Аудіо (відео) ролик.

Можна подати в готовому вигляді в будь-якому відео- чи аудіоформаті за бажанням автора.

3. Відеокліп.

Можна подати в готовому вигляді в будь-якому відеоформаті (за бажанням автора).

4. Комп'ютерна презентація у форматі Power Point.

Має бути у готовому вигляді.

5. Фотографія на соціальну тематику.

6. PR-матеріал (публікація, стаття, нарис) – у вигляді тексту.

Роботи можуть вилучити з конкурсу за наявності:

- інформації, що принижує гідність окремої людини або національної групи людей;
- символіки або висловлень, які несуть антидержавний або антиконституційний зміст;
- офіційної державної символіки (Державний Прапор, Герб, Гімн України);
- невідповідності умовам конкурсу;
- проявів ментальної, мовної або расової нетерпимості, шовінізму.

Роботи будуть оцінюватися за такими критеріями:

- відповідність цілям, завданням і умовам конкурсу;
- оригінальність;
- мотивуюча сила роботи.

Журі конкурсу: київський поет Євген Юхниця, креативний директор РГ «Все про бухгалтерський облік» Е. А. Свірбій, представники міністерств, відомств у справах молоді та спорту, культури та туризму, а також аудиторія глядачів проекту.

Переможці конкурсу у кожній номінації будуть нагороджені.

1-ші місця: золотий дубовий листок; грошова премія 5000 грн; номінанти братимуть участь у всеукраїнських рекламних конкурсах; їхні роботи розповсюджуватимуть по всій території України.

2-гі місця: срібний дубовий листок; грошова премія 2500 грн; входження до переліку найкращих (short list) конкурсу; розповсюдження робіт по всій Україні.

3-ті місця: бронзовий дубовий листок; грошова премія 1500 грн; входження до переліку найкращих (short list) конкурсу.

Окремо кожен учасник буде нагороджений грамотою.

Усі роботи розмішатимуть на сайті проекту та в літературному журналі «Дніпро»

*З повагою,
Волковинська Людмила, менеджер редакції газети
“Все про бухгалтерський облік” в Чернігівській області*

Вітаємо наших ювілярів!

Колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя щиро вітає своїх ювілярів, бажає щастя, здоров'я та успіхів у житті.

У лютому ювілей святкують:

07.02. - **Борисюк Світлана Олексіївна**, доцент кафедри загальної та соціальної педагогіки і соціальної роботи;

08.02. - **Лукашова Ніна Іванівна**, доцент кафедри хімії;

09.02. - **Харитонов Іван Кирилович**, доцент кафедри англійської філології;

11.02. - **Яковець Наталія Іванівна**, завідувач кафедри педагогічної майстерності, доцент;

21.02. - **Чердинцева Лариса Павлівна**, прибиральниця навчального корпусу №2;

23.02. - **Колесник Валентина Миколаївна**, методист факультету іноземних мов;

24.02. - **Приплавко Микола Миколайович**, сторож АГВ;

26.02. - **Гнідко Галина Яківна**, старший лаборант кафедри хімії.